

en Grundlovsændring, skal Forholdstalsvalg gennemføres. Altsaa, om selve Indholdet er der en diametral Modsætning mellem „de 27“ og Højre. Om selve Fremgangsmaaden er der det efter den Debat og det Resultat, som kom ud af den Debat, der fandt Sted her i Lørdags, idet det nu er konstateret heldigvis og glædeligvis, at vi ikke blot have en Regering, der hævder det demokratiske Standpunkt om de kongevalgtes Opløselighed, men der ogsaa findes et stort Folketingsflertal for dette Standpunkt. Altsaa er Enighed mellem Højre, mellem de konservative Partier og „de 27“ ogsaa paa dette Punkt umulig. Den ene Part hævder de kongevalgtes Opløselighed, den anden Part gør programmæssigt og principielt Modstand derimod. Det forekommer mig derfor, at den Taktik, som det ærede Medlem fra Ringkøbing har indslaaet, er allerede bristet; at følge det ærede Medlem videre paa Vejen vil være at følge ham ind i en blind Gyde uden nogen som helst Udsigt til at komme til Maalet. Vi ville ikke være med dertil.

At man ikke længere kan komme nogen Vej med en begrænset Grundlovsændring, tror jeg ogsaa hænger sammen med selve Spørgsmaalet om de kongevalgte. Jeg tillod mig at sige det allerede under Grundlovsforhandlingen her i Sommer og skal kun ganske kort henvise dertil. Jeg tror, at skal der naas en fredelig Overenskomst mellem de Partier, hvis Tilslutning er nødvendig for at faa en ny Forfatning — og selvfølgelig vil man fra alle Sider gøre saadanne Forsøg, og Kampen udbræder først, naar Forhandlingerne briste —, saa tror jeg, at den letteste, den naturligeste Maade at komme ud over Stridsspørgsmaalet om de kongevalgtes Opløselighed er ved at afskaffe de kongevalgte. Og det er der ogsaa snart i alle Lejre en stærk Stemning for; og Højre er jo slet ikke utilgængeligt for denne Tanke, tværtimod. Men saa maa jeg samtidig sige, hvad jeg sagde i Sommer, at skal man gøre det Skridt ved en Grundlovsændring at afskaffe de kongevalgte — hvad der unægtelig vil gøre dette Stridsspørgsmaal om, hvorvidt de kunne opløses eller ej, ret betydningsløst, for det bliver saa kun een Gang, det skal løses i Praxis, og saa er

det Spørgsmaal ude af Verden, der bliver ikke Tale om et Præcedens af vidtrækkende Betydning —, er det en Indrømmelse fra Demokratiet til Højre og ikke omvendt, for saa opgiver Demokratiet den demokratiske Sikkerhedsventil, der efter vor Mening er i den gældende Forfatning, en Opfattelse, som jo nu gøres gældende baade af Regeringen og efter Mødet i Lørdags ogsaa af et stort Flertal her i Tinget. Skal den Indrømmelse gøres til Højre, at vi slaa en Streg over de kongevalgte, maa der selvfølgelig til Gengæld kræves andre Indrømmelser fra Højre. Med andre Ord, Landstingets øvrige Sammensætning maa forandres, for ellers vil det, at man afskaffer de kongevalgte, men beholder det nuværende Landsting med privilegeret Valgret, være at faa et Landsting, som er mere konservativt end det nuværende, som er vanskeligt at faa med til demokratiske Reformere; det maa de Herrere være klare over.

Med Hensyn til Forslagets Enkeltheder har den Gruppe, hvis Ordfører jeg i Øjeblikket er, nogle Ønsker at fremsætte. Vi kunne slutte os til Grundtanken deri, for det er 5. Juni-Grundlovens Genindførelse let revideret efter Tidens Vilkaar. Men vi have nogle Ønsker om Forandringer i Enkeltheder. § 32 foreslaas affattet saaledes: „Antallet af Folketingets Medlemmer er 132“. Mod denne Affattelse, der altsaa fastsætter Folketingets Medlemsantal til et bestemt Tal, have vi den Indvending, vi ofte have gjort gældende fra vor Side, at en Fastsættelse af Folketingets Medlemsantal i høj Grad vanskeliggør periodiske Revisioner af Valgkredsloven; det er ganske givet. Man kan sige om den nuværende Grundlovs Fordelingsregel, at den er uheldig, og jeg erkender, at den er uheldig, fordi den sætter Minimum for Folketingets Medlemsantal højere op, end det er nødvendigt. Det er ogsaa det, som har vanskeliggjort Valgkredsrevisionen, idet man fra nogle Sider har stillet sig saa strengt bogstaveligt paa Grundlovens: 1 til 16,000, at man maa faa et Medlemstal, som efter manges Mening er for stort og ikke nødvendigt for at skride til en retfærdig Omlægning af Valgkredsene. Men paa den anden Side skal man ogsaa vel